

діло

Видавець: Видавничча Спілка „Діло”.

Начальний редактор: д-р Василь Панайир.

Важні роковини.

з походу 25-літньої діяльності Наукового Товариства ім. Шевченка.

того входять до виділу директори секцій або окремі секційні референти.

Перенести в житі отсу органівцію поручено новому виділові, до якого увійшли: д-р Юліан Целевич як голова; Ол. Барвінський, д-р Ол. Кулаковський, Сидір Громницький, К. Паньківський як члени; Ів. Верхратський і Петро Огоновський як заступники. Незадовго д-р Ол. Кулаковський вірк ся уряду виділово-го, а на Його місце покликано П. Огоновсько-го; коли ж опісля помер голова Ю. Целевич, почав заступати Його Ол. Барвінський, а до виділу покликано другого заступника, Ів. Верхрат-ського.

Огесей виділ предложив новий статут на місництву до затвердження, яке прийшло аж 16. падолиста 1892 р. Раночасо розпочав виділ другого наукового органу, якого редакцію взяв на себе тодішній голова др Ю. Целевій. Перша книжка вийшла також у падолисті, але перед затвердженем статута, тому зветься: „Записки Товариства ім. Шевченка”. Вона містить ся отєї чотири наукові статі: 1) Громадськийruk на Україні Руси в XIII віці, М. Сергієнка (Грушевського). 2) Студій над основами розкладу Богацтва, Тад. Рильського. 3) Дитинний вік Т. Г. Шевченка, Ол. Конинського. 4) Українські народні пісні в поезіях Богдана Залеського, Ол. Колесси. Крім того містить замітку О. Барвінського: Про заснованнє і дотеперішній розвиток Товариства ім. Шевченка у Львові.

Найближі загальні збори вже зреформованого Наукового Товариства ім. Шевченка відбулися дні 11. мая 1893 р. в присутності більше як 50 членів. Касове справооздання за 1892 р. предложене зборам, представлялося так:

Приходи в 1892 р. виносили 27,147,67 зол., розходи 26,775,78 зол., остало ся 371,95 зол.

товариства 22.000.03 зол.
До нового виду увійшли: Ол. Барвін-
ський як голова, Ос. Ганічак, Сид. Громниць-
кий, Ос. Маковей, Петро Огоновський і К. Пань-
ковський як члени, та д р Гр. Величко і О. Ма-

Тоді уконституувалися перші раз також наукові секції. В історично фільософічній секції вибрано директором Нат. Вахняніна, заступником д-ра Костя Левицького, секретарем Володимиром Коцюбинським. В фільольогічній секції: директором д-ра Ом. Огоновського, заступником Ом. Партицького, секретарем Остапа Макарушку. В мат. природ.-лікарській секції: директором Іваном Верхратським, заступником д-ра ІІ. Сельського, секретарем Володимиром Шухевичем. Належить зважати, що тоді кождий член міг записуватися до тієї секції, до котрої хотів. Розділ членів на дійсних (із науковою кваліфікацією) і звичайних (передплатників) наступив аж при дальшій реформі і перших дійсних членів вибрано аж 1. червня 1899 р., при чому до істор.-фільософічної секції вибрано 12, а до двох інших по 10 членів.

В 1893 вийшла знов одна книжка Записок Наукового Товариства ім. Шевченка, а в 1894 р. дві книжки під редакцією тодішнього голови Ол. Барвінського. В 1895 р. вийшло 4 книжки під редакцією М. Грушевського. Від 1896 р. дж. до кінця 1913 р. виходило річно 6 книжок «Записок». Війна перервала дальшу правильну їх появу.

правильну їх появу.

Першу субвенцію на свої наукові видання дістало товариство від краю 1894 р. в сумі 2000 кор. В 1895 р. дістало 2000 кор. від краю і 2000 кор. від держави. Зі зростом наукових видань збільшалися й субвенції, хоч правда, дуже поволі; в 1913 р. краєва субвенція виносила 17,000 кор., а державна 30 000 кор. Крім того мало діставати товариство окрему дер-

Виходять що-дня рано
крім донесілків.

ПЕРЕДПАТА

в Австро-Галичині:	
міським	270 к.
чвертьрічно	8—
піврічно	16—
півторічно	32—
у Польщі (без доставки):	
міським	240 к.
чвертьрічно	7—
піврічно	14—
півторічно	28—
За зміну адреси зплатити ся 68 к.	

За зміну адреси
читати ся єд.

Our Programs:

Справа північна, висота
тока 40, в залежності від
швидкості 800, а розміщені
відстані 1 м. Насадження
зроблено 1 березня 1920.
Насоромія струни 1 м.
Стан спостереження на період
— 1920 р.

жальну субвенцію на сплату дозвілів, затягнених на закупно камениці при вул Чарнєцького, ч. 24.

Як зростали наукові видання, видно з того, що в 1913 р. було їх 14 серій (3 серій по завершенню певної цілості зберіжено) та що річно являлося в них пересічно 15 книжок і 8 альбомів. Наукові видання товариства ведали собі призначення і розголос у науковим сайти, як свідчать про це численні рецензії на них по різних фахових журналах і часописях та списки членів членів наукових інституцій різних народів, що стоять із ним в обміні виданнями. Також факт, що між дійсними членами товариства є доволі значне число визначних учених чужинців, доказує, що вони цінують наукову діяльність товариства, коли уважають собі за честь належати до нього та приймають радо цю почесТЬ.

Я не маю на меті аж писати історію това-
риства, ані представляти його теперішній стан
та заслуги тих осіб, що енергічною та видат-
ною працею довели товариство до розквіту.
Про це легко кожному поінформувати ся з
"Хроніки" товариства, якої вийшло від 1900 р.
до сего 56 випусків, та з перегляду самих науково-
вих видань. Мос завдання далеко скромніше;
я хотів зазначити нинішні роковини, які і в бо-
гато сильніших народів не пройшли би без
уваги, та вказати, з якими слабими силами при-
ступали ми перед четвертиною століття до будо-
вання храму нашої науки і до чого ми дій-
шли нині; тай то не при особливо прихильних
для нас обставинах. Чи надіється хто з членів,
присутніх из зборах товариства 13. марта 1892
р., таких результатів із його діяльності, які ба-
тьть нині, коли дожив іще? На мою думку
прийшла тепер пора, щоби ми зробили ще од-
ин крок наперед та сігнули по Українській
Академії Наук. Потрібні на те фонди та наукові
сили знайдуться певно пропорціонально
не в меншій мірі, як се було 1892 р. при пере-
міні Товариства ім. Шевченка в наукове. Всі
славянські народи, навіть малочисельні, крім
одних нас і Білорусинів, мають свої академії,
та осягали і їх, не все маючи за собою діяльність
такої інституції, як Наук. Тов. ім. Шевченка.
Чому ж у нас мусить бути інакше? Треба лише
всім, до кого се належить, поробити заходи
чи звільнення справи.

Володимир Гнатюк.

В справах відбудови краю.

Народи скономічного зладу.

Левиа, 12 марта 1917.

Складаний Народним Комітетом зізд в справі господарської відбудови краю, почався нині о год. 9½ перед полуднем. Наради отворив голова Народного Комітету д-р Кость Левицький короткою промовою, в якій вказав на конечність нинішнього зізду і його заєдання.

Збори членів Ширшого Народного Комітету і мужів довір'я національно-демократичної партії — говорив бесідник — які відбулися в дніх 1. і 2. лютого с. р., присвячені були в першій мірі політичним питанням, хоч іх дневний порядок обнимав також господарські справи. З приводу недостачі часу основні наради на економічні теми треба будо відложить на пізніше і для них скликано отсє нинішні збори. Бесідник вказав на політичні події, які припадають на час, що минув від попереднього візду, а які доторкають наших національно-політичних відносин; зокрема на основі пророчень міродатників чинників, виловив надію, що начальник країні власті від теперішньої пори присвячувати буде більшу увагу відбудові східної частині краю, як досі. През. Кость Левицький кінчиць свою промову привітом, який передсказав візитом голова господарської комісії У. П. Роз. Евген Олесьницький, що Ізраїль недуги не міг прибути до Львова.

До президії зізду вибрано през. дра Ко-

стя Левинського, о. пос. Войнаровського і ради Кивелюка.

Перший загальний реферат про відбудову українського селянства і села виголосив ген. секр. С. Г. Василь Струк. Про весняні засіви і потреби рільників говорив Інсп. С. Г. п. Павликівський. Зміст цього основного та інтересного реферату подамо окремо.

Після 3-х мініутової перерви наради ведуться дальше. З черги почине свій реферат д-р Макух.

Петроград і Україна.

Відень 9. марта 1917.

Російські часописи, які саме наспілі тут, приносять отсюю високо характеристичну вістку:

«Міністерство внутр. справ противне прихильному подагоженню просьб ріжких головних відділених кооперативних товариств позволити їм з'єднати ся для спільних закупок у союзі. На думку міністерства з'єднане громадян-

ських організацій у союзі не відповідає державним інтересам і поглядам правительства.

Ф. К.

Ц. і к. міністерство заграничних справ про українське питання.

Прийнято представниця Союза Визволення України.

Відень 8. марта 1917.

Д. б. с. м. секційний шеф бар. фон Фльотов в імені міністра заграничних справ прийняв представника Союза Визволення України п. Меленевського. Під час обговорювання ріжких українських справ, обнятих пропалмітним письмом, з яким президія Союза звернула ся до міністерства заграничних справ гр. Черніна після обніння нині урядом, заявив бар. Фльотов між ін., що становище австро-угорського правління до українського питання остало таке саме, яке було під час цілого часу війни та що ц. і. к. правительство з увагою і прихильністю слідить за розвитком українського питання.

Берімо ся самі до відбудови.

В краю є таке велике залишене, що кождий знайде роботу при відбудові. Красна Централа для господарської відбудови краю є покликана з уряду перевести відбудову. При так великому залишенні в краю і при цілковитім браку технічних та робочих сил не є вона в силі не то скоро во відбудувати залишені оселі, але навіть неможливо відбудувати конечні будинки для бездомних. Се спонукало будівельну секцію Красової Централі для відбудови краю віддати будову конечних будинків приватним підприємцям за дуже високі ціни. Прибічна Рада робила часто на засіданнях заміти, що приватні підприємці будуть дуже ліхо за великі гроші і що населене нехочебрати готових та ліхих будинків, та жадали, щоби давати підмогу самим пошкодованим на відбудову господарства. На сі заміти відповіла будівельна секція, що вона не має власних сил, щоби побудувати найкращі будинки для бездомних, і тому мусіла віддати роботу приватним підприємцям, бо не могла допустити, щоби через брак техніків і робітників бездомні не мали дальше даху над головою. Однак вона не має нічого проти цього, щоби самі пошкодовані бралися до відбудови і радо допоможе кожному, хто лише стече взяти ся до відбудови.

Сі заміти не все є ширі вже хочи із сеї причини, що будову віддає ся лише великими партіями по 200 і більше будинків підприємцям як гр. Потоцькому, краківському Епископському Комітетові і ін., а не малими партіями по кілька домів дрібним підприємцям. Все таки пе ренерла Прибічна Рада засуда, що будівельна секція буде помагати самим пошкодованим від будувати ся. А що повітові будівельні експозитури не радо підсилюють приватну ініціативу самих пошкодованих відбудови і не все звертають пошкодованим кошти відбудови, хочби вони навіть задовішили ся на відбудову, которую самі виконують, тому звернула будівельна секція узагалі своїм експозитурам обігником з 6. грудня 1916 р. ч. 3337/1, на їхню справу. Між іншими кладе будівельна секція написа на се, щоби експозитура для приспівена відбудови помагали самим пошкодованим відбудови. В тій чи іншій експозитури давати субвенцію в грошах, улекшиши набувані будівельного матеріалу доставити робітників і згідно і дати пораду та технічну поміч, отже виготовляти будівельні плями і давати вказівки, як ставити будинок.

Щоби можна одержати підмогу на відбудову, жадає будівельна секція, щоби нова будова була солідна, виконана після будівельних приписів, та відповідно до вимог санітарних і огневої поліції.

А що сего досі експозитури не робили, тому пригадає їм будівельна секція що найпростішу дорогу до відбудови і пише дослівно так:

«Намісництво Красна Централа для господарської відбудови краю переконало ся, що управителі експозитур не роблять достаточного уважку в сего найпростішого способу підпи-

рання будівельної акції, дають грошеві підмоги з якою є тривога, часто в недостаточній висоті, що знеохоче людіні брати ся до відбудови і має тої наслідок, що пошкодовані волять чекати, щоби та експозитура побудувала конечні будинки, як самим брати ся до відбудови.

Тому поручається управляти експозитури, щоби крім у діловання підмоги на будуче зревідувати операт дотеперішньої підмоги що до відбудови в тамошнім повіті і виплатити додаткову субвенцію тим мешканцям, що самі відбудували вже свої будинки, а не одержали достаточної субвенції, наслідком чого попали в довги та не могли відповідно відкінти будови. Висоту субвенції треба визначити в кождім поодинокім случаю після очікування конечної потреби і понесеної шкоди з увагдненем маєткового стану пошкодованого. Висота субвенції не може перевищувати коштів конечної відбудови або вартості виконаної субвенції пошкодованими будови.

Субвенцію належить дати передовсім в будівельній матеріалах і в доставі робітників, але не заборонено давати грошеву підмогу. Однак треба контролювати, щоби готівка була відповідно ужита до відбудови».

Сама будівельна секція вказує просту роботу пошкодованим, як вони мають взяти ся до відбудови. Кождий пошкодований, що лише може собі поставити будинок, має право жадати від будівельної експозитури помочі в матеріалі і робітниках та в грошиах.

На один будинок треба жадати 3000 до 4.000 корон. Найкраще жадати помочі в збирних поданях. Кількох пошкодованих пише прохання до експозитури, виказує, кількох кождий з них поніс шкоди і кількох потребує на будову бойд одного конечного будинку. А що самі пошкодованиі не все годні писати ясно і розумно прохання, тому мусить їм помогти се зробити наша інтелігенція. Вона мусить отримати з дотеперішньої байдужності і взяти ся по магати пошкодованим. Кружок «Сільського Господаря», якого нема, окремий комітет має збирати в свої руки відбудову громади і виступити перед властями як орган, що відповідає за належите ужите субвенції і допильнує відбудови. Се улекшить властям роботу, а пошкодованим дасть опору і нагляд над відбудовою.

Коли нема в родині пошкодованого нікого, хто міг би занятися будовою, то треба зажадати, щоби експозитура сама побудувала для сей родини конечний будинок.

Вложений на нашу інтелігенцію обовязок интересувати ся відбудовою і брати в ній чинну участі мусить бути зновинами, бо в противном случаю наше селянство відверне ся від інтелігенції і буде змушено шукати помочі у чужих. Се нехай собі добре запамятати наші інтелігенти, щоби колись не нарікали на невідчіність нашого селянства.

Д-р Іван Манух.

Німеччина має поживи до життя.

БЕРЛІН. (Бюро Водъ). Американська торговельна палата в Берліні оголосила в "Weekly Report" довшу статтю, якій вказано, що запаси поживи в Німеччині вистануть до будучих життів.

Успіхи підводних човнів.

БЕРЛІН. (Тіб.) Підводні човни, які вернули знова затонили 42.117 тон. Довезено забраніх 1.000 тон бруто салітру.

Слова і діла Вільзона.

Промова на головній комітеті демократичної партії. — Зміна регулярної сенату. — Складання конгресу — Узброяні торговельні кораблі. — Повідомлення про гістро-угорську поту.

БЕРЛІН. (Пр. тел.) "Eckanzeiger" доносить з Женеви: Вільсон, який с тепер недужий, застудився, вертаючись з засідання головного комітету демократичної партії, де виголосив промову в зміні повної симпатії для антанти.

"Vossische Zeitung" в телеграмі з Берна повідомляє, що промова Вільзона. Він сказав: Маю переконання, що війна николи не буде би вибухом, коли-б таєві европейські держави будуть також демократично правліні як Франція й Англія. Війна повстала наслідком рішень декількох авторитарних правителств проти волі народів. Головною умовою будучого миру є, щоб північний народом не правили проти його волі та щоб ніяке правительство не могло викнину своєї волі народові, який не хоче призначати того правительства. Подумайте, що діється сід 40 років в Ельзасі і Льогарнії. Тут масово типічний приклад, до чого треба недопустити, коли має настать трикрайний мир. Вільсон закінчив висловом надії, що Злучені Держави вимутиуть у приверненю світового миру, однак ся участь Америки буде мати головно на ціль до вести до сповнення справедливих змагань народів.

ВАШИНГОН, 9. марта (Рейтер). Сенат рішив 76 голосами проти 3, що більшість в зовнішній війні може закінчити дебати.

ВАШИНГОН, 9. марта (Тіб.) Рішено скликати конгрес на 10. цвітня на північній сесію.

Назви кораблів, які мають бути узброяні, не будуть оголошенні. Приказ, щоби заряджені президентом безповоротно були виконані, буде зраз висланій департаментом моринарки. Гармати до узброяння кораблів є зібрані в робітках моринарки на атлантическому побережжю. Все це тає.

НЮ ЙОРК, 7. марта (іскрова депеша представника Бюро Вольфа). "Associated Press" доносить з Вашингтону: Урядово оголошено тут, що відповідь Австро-Угорщини на домагання Злучених Держав, щоб вона ясніше означила своє становище в справі підводних човнів, оставляє отворену дорогу до дальших переговорів. Се відповідь відсуває на якийсь час звільнення, яке вважають неминучим від хвилі праця в Німеччині. Хочnota Австро-Угорщина взагалі відржує в сій війні підводними човнами, розпочату Німеччину, і боронить її, однак держава вона в приязні словах. На цю буде дана відповідь. Коли явно що не спричинить нагло зірвання, якого обі стороны старають ся уникнути, то Злучені Держави мають не будуть перти до рішення. Докладні означенні становища правительства до заяві Австро-Угорщини не буде оголошено, аж пре зидент Вільсон і державний секретар Лянсінг докладно перестудіють урядовий текст.

Бої на південь від Багдаду.

ЦАРГОРОД, 10. марта (Тіб.) Турецька головна квадра оголошує:

Фронт над Тигром: Від вчера бояється діяльність по обох боках Тигра прибрали зважений характер. Наступ 5 непріятельських батальйонів на наші становища відперто, при чому непріятель поясить важкі втрати. Непріятель, змущений до відвороту, остав по частині в піддаленні яких 800 метрів від наших становищ.

РОТТЕРДАМ. (Пр. тел.) Як доносять англійські урядові звідомлення з Мезопотамії, англійські кінноти вночі з 5. на 6. марта були коло Бабі, 7 миль на південний схід від Діліз. Ся місцевість лежить 8 миль від південних зовнішніх частин Багдаду.

"Labor est fundatum omnis rei publicae."

Німецьке упізнання до Поляків.

ВАРШАВА (Тіб.) Д. с. м. професор права з Берліна Колер виголосив відкрито про закладання держави. Відкрито прислухувалося Богословським польським товарищеским кругом. Шків виводи відкриту мали за ціль упізнання всіх покликаних до участі в праці над організацією польської державності, щоби не втомлюючий поважно працювати над великою справою в дусі принципу творення всякої держави: "Labor est fundatum omnis rei publicae".

Генерал-губернатор Брезелер подякував працівникам в імені зібраних і, наважуючи до кінцевих слів, сказав, що велике діло, як те, що тепер творить ся, не може бути утворене з дня на день. Тут треба працювати повільно, роз-

Книгарня у ЛЬВОВІ. Ринок ч. 10

— Наук. Тов. ім. Шевченка

мав великий
вибір усіх
українських

— КНИЖКОК —

жажою, а передовсім такої, що полягає на не-
втомній, безнастанній діяльності і вміє також
погодити ся з положенем, коли труднощі, які
треба усунути з дороги, не хотять знікнути за
першим замахом, але треба терпеливості і важ-
кої праці, щоби осiąгнути ціль. В словах пре-
дагонта бачить генерал-губернатор упіснене до
цієї, що беруть участь у сій великій справі, як
до тих, що визволили край з російського ярма,
так і до тих, що йдуть до доступної тепер для
них шляху, до якої тужили сто літ.

НОВИНКИ.

Львів, 12 марта 1917

— З Наукового Товариства ім. Шевченка. На засіданні комісії для історії штуки 11. марта подав др Ів. Крипакевич причини до історії львівського деревориту. Древорит появляється у Львові разом з першою друкарнею Івана Федоровича 1574 р. і дальше удержується ся не як самостійний рід штуки, тільки як ілюстрація книжок. Від 1630 до 1700 р. дереворит є у нас у найбільшім розцвіті і з того часу маємо кількасот картин. Важним жерлом до історії деревориту є записки створюгійської друкарні, де нерідко згадують імена дереворитників, що робили праці для видань братства. На основі цих записок і дотеперішньої літератури подає референт катальог львівських дереворитників Українів. В дискусії подали заявки на ту саму тему др Щурат і М. Голубець. Др В. Щурат говорив про пам'яткові медалі і хрестики. Перші медалі, що відносяться до нас, вийшли не з нашої ініціативи, як відомий римський медаль 1596 р. на пам'ятку унії. У 18 в. наше медалерство збагачується т.зв. коронатами, медалі з нагоди коронації ікон, як в Жировицях 1730, Холмі 1765, Почаєві 1773 р., видані рівною в Римі. Під час василіанських місій від 1766 р. появляються перші пам'яткові медалі, виконані уже у нас на місці, за тим ідуть звичайні релігійні медалі, що поширюються ся чимраз більше. окреме пам'яткове значення має хрестик на пам'ять внесення панщини, виданий з ініціативи Головної Р. Ради 1849 р. і розкинній між народом у кількох тисячах. Комісія підготувала видання продукції наших медалів, пам'яткових медаліків і хрестиків і просить ширші круги прийти їх в сім у поміч. — Додаткові комунікати подали: др І. Крипакевич про декоративне мистецтво, яке появляється у нас в 17 в. прикрашання „божих гробів“ у Львові, при великомінних діяльгах та різдвяним вертепі — і М. Голубець про лубкові дереворити, на основі народних ікон, що є в його посіданні.

— Генеральне продовжене звільнене ополченців для господарства. Урядово оголошують: Заряджене генерально до 31. марта 1917 р. дальнє звільнене, як також заряджене від 6. грудня 1916 р. міністерством війни і міністерством країв обороною чи військовими командами нове звільнене обовязані до служби в загальнім оподиченні осіб, потрібних в господарствах, продовжується генерально до 30. червня 1917 р. Сим зарядженою обніти також угорські горожани, звільнені для австрійських господарств. Дальше подана о признанні цього дальнішого звільненя треба вносити як найшвидше до повітових політических властей, також тоді, коли ходить о людях, потрібних до продовування дерева й кори. Звільнені військовими командами урядники, робітники і фрахтувачі при доставках копалинного дерева є обніти сим зарядженою без огляду на те, чи ходить о обовязаних до військової служби, чи до служби в загальнім оподиченні.

— Недуга посла М. Василья. „N. Fr. Pesse“ доносить: Від 2. с. м. посол Микола Василько примушений лежати в постелі. З огляду на те, що 4. с. м. його стан значно погіршився і ординуючий лікар доцент др Вексберг сконстатував запалені олегоної, перевезено недужого до „Cottage Sanatorium“. Став недужого вже значно поправився. Не тільки буковинська кольонія в Відні, але також всі товариські круги інтересуються становим недужого. Перший довідувався про здоров'я М. Василька полевий маршал бар. Конрад Генцендорф.

— Історія ковнації на Україні. У виконанні ухвали зборів повноважніків київського Союзу товариства дрібного кредиту управа Союза розписала минулого року конкурс на „Історію ковнації на Україні (Юго Росії)“. Тепер на спіль-

нім засіданні ради управи товариства вибрано вже жірі для розгляду присланних на конкурс праць. У склад жірі увійшли: Г. Афанасієв, К. Воблий і місцеві кооперативні діячі. — Ф. Н.

— Конкурс на працю про Потебню. „День“ доносить із Харкова у спеціальній телеграмі: Історично-філологічне товариство оголосило конкурс на написане працю про ученика Потебню. Премію в сумі 500 руб. пожертвувала група кубанських офіцірів. На бажане жертвування праця має бути написана в українській мові. — Ф. Н.

— Справді вишкіни. Постумтну загадку про бл. п. Осипа Маркса („Діло“ ч. 53) треба справити о стільки, що він був не поручником, а надпоручником 98 п. п.

— З Жовкви. Потрібний правник до ведення Народної Канцелярії в Жовкві. Зголосення з поданем усіх праць приймає до 25. с. м. п. Ярослав Пачовський, ц. к. судія в Жовкві.

Повітова нарада в Жовкві.

Нам пишуть:

Дня 1 с. м. відбула ся у Жовкві повітова нарада в цілі міднови просвітного і економічного життя в цілім повіті. На нараді були презентанти не лише жовківського судового округа, але заступлена була дуже поважно Мостищина, Угнівщина і Куликівщина. З рамени краєв. тов. „Сільський Господар“ прибув на нараду др Макух. Учасники були так поважні число, що заповнено щільно три кімнати. Народного Дому, решта селянства мусила вдоволити ся тим, що стояли в сіннях і передавали соє з уст до уст те, що говорили референти інтерпелянти. Нарада почала ся, що треба з похвалою піднести, майже без опінення по год. 11 мін. 15 перед пол. Зміни лиши о стільки зайшла, що на сам перед візбули ся загальні збори філії „Сільського Господара“, а що рефератів після вибору нового видлу філії „Сільського Господара“ зібралися в одну щільсть, так можна сказати, що повітова нарада тривала з одногодинною перервою від год. 11 перед пол. до год. 7 вечреом, потім в самвечер отворено „Українську Бесіду“ в Жовкві і весело гуторено поза 10 год. вночі.

Збори, а так само нараду відтворив як голова філії „Сільського Господара“ о. Маринович, покликуючи на предсідателя о. Кипр. Ясенницького в Жовтанець і о. декана Вол. Утриска зі Скваряєв, а на секретарів пп. учителів: Гусаковського і Фартуха. Реферати були три. Один „Про господарські потреби нашого народу під сю пору“ виголосив о. Маринович, другий на тему „відбудовані нашого краю“ виголосив дуже популярно і интересно п. др Макух, а третій на тему „наши завдання і цілі в повіті тепер“ виголосив о. Ст. Білинський. Всі гри референти закінчили свої реферати поставленим відповідних резолюцій. Резолюція п. др Макух була поставлена в дусі: 1) конечного і безповоротного відкриття в Жовкві народної повітової канцелярії для несения селянству правної поради в кождій хвили, 2) візване Укр. Парламентарної Репрезентації в філі починення кроків в справі підвищення всіх рільничих продуктів. Ухвалено.

Разолюції поставлені о. Мариновичем: 1) вислати письменний привіт п. Юліану Романчуку з нагоди 75 літніх уродин, 2) вислати привіт У. С. С. і виказати ім слова великої пошани для їх геройства, 3) учасники наради протестують як найторжественніше проти відокремлення Галичини і домагаються ся поділу краю на дві окремі провінції — польську на заході, а українську на сході з окремим сойлом і націєнком, 4) в цілі успішного переведення відновлені повіту визнається: а) щоби в кождій громаді покликано до життя комітети „Народної оборони“, яких ціллю буде крім оживлення істинних товариств (читалень, кружків і пр.) передовсім збирати жертви на народні цілі, б) щоби всі наше духовенство і учительство заохочувало народ до щадності і моральністі, 5) збори ставлять бажане, щоби українська преса нехадила під сю пору всяку особисту напотрібну полеміку. Крім сих резолюцій поставили о. М. господарські резолюції в справі організовання по громадах „живінних комісій“ як горожанських інституцій до нагляду над справедливим розділом праці і для охорони працюючих перед всім надуважтим, резолюцію до „Головної Ради Сільського Господара“, щоби поробити наперед всі можливі заходи, щоби в часі демобілізації віддано без посерединства торговців, а просто через селянські, хліборобські організації коні, вози, упряж і прочи знаряди рільникам, а так са- мо щоби віддано військові бараки на потребу

з усіх галузей знання, як з красного письменства, так і народніх, популярних видань, а також школінські підручники, словарі й різні наукові книжки, співники, ноти, молитовники, — євангелія й інші релігійні видання. —

— відбудови східної Галичини, відновлення, щоби в цілі охорони селян перед застрашуючими військом основувано по громадах господарсько торговельні спілки. Всі резолюції прийнято.

О. Ст. Білинський поставив в цілі відновлення життя в повіті отсі резолюції: 1) Учасники повітової наради в Жовкві, що відбула ся дія 1. марта с. р. по мислив резолюцій, уважаючи на згадані 1. і 2. лютого с. р. ріштають приступати до безповоротного угворення трикої політодорганізації на час війни, якої ціло буде засновано відповідно до засібній школінські молодіжі в повіті. 2) З тієї причини учасники повітової наради визивають і зобовязують всіх разом і кожного з особи членів української громади, щоби ті, не оговарюючи ся іні цію, що, ні відмінною чи поміч звіні нас самих, що найскоріше самі запрагають до праці над моральню і матеріальню відбудовою нашого зруйнованого теперішньою війною життя і як найенергічніше на взір повітової організації перевели в кождій громаді повіту таку саму трикою організацію з точним узгляднем місцевих обставин в теперішній воєнний час. 3) Учасники наради, відчуваючи гроуз хвилі, звертають ся отсім в горячий членів до всого українського життя по містах і селах, щоб воно, поводуючися відмінною нічними злиденими обставинами і тою нуждою, в яку попав наш народ, рівною становуло в ряди до праці і будь в угворені спільні організації, будь в окремій більш пригожі для жіночтва, взяло на себе чисто гуманітарну і християнську місію розведення опіків над сиротами і евакуованими в повіті. 4) Реактивуючи пояснивши резолюції в цілі надання ім конкретної форми учасники наради констатують, що в повіті з причини нужди і війни число сиріт є таке важливе, що буде бір річкою вказанию і пожаданою, щоби в центрі повіту, в Жовкві становула си рітський залист, а так само з причини, що число школінської молодіжі в місцях школах в Жовкві маліє з дня на день, щоби з новим роком школінським безумовно отворено в Жовкві українську бурсу для убогої школінської молодіжі, поки що щоби підсилити грошевими датками і запомогати тих учнів, що є для української дітвори щоби, як робить се опікунка власті судеська, збирало складки для обідня й поки що теплою одяжю і обувкою, або основанем в місті зібраних членів. 5) ВКінці учасники наради уважають за вазні звернути ся з апелем до Української Парламентарної Репрезентантії, щоби наші послані, що є раз excellence народними послами, уважали за свій святій і народний обовязок позаявляти ся між своїми виборцями на своїх виборчих теренах в Галичині, з близькою приділами ся життю-горюючою свого народу, почувши Його жалі і нарікання, побачити Його нужду і так маючи в руках живий, пригожий матеріал, обдумати заради спосіб тай народний лих ю не зовсім усунути, та бодай Його злагодити.

П. Ульванський до сих всіх резолюцій додав ще резолюцію від себе в справі евакуованих, а іменно, щоб наша Парламентарна Репрезентантія стала ще енергічніше в обороні наших людей евакуованих,

не побільшувано народного горю і нужди та щоб для евакуованих, оточуючих тепер в жовківським повіті понад 2200 душ видано державну запомогу, так, як як в побирають в зах. Галичині нещасні жертви війни. Всі ті резолюції ухвалено по окаженій дискусії, в якій голос забирало п. суді Пачовський в справі сиріт і військових причинів, о. Марчак Баранський в справі винагороди за бої, п. Сухий, учитель з Любелі в справі реквізіції військінні чинити і інші в п. др Макух давав винесені правила на захист інтерпеляції, головою села. На кінець вибрано повітовий комітет організаційний з 9 членів зложений і відповідно національного імпу. „Ще не вмера“ покінчено наради.

Дня 6. с. м. зібрали ся виборані на повіт нараді комітет і вибрали з поміж себе головою зборів п. др В. Утриска, секретарем о. Ст. Білинського, заст. голови п. суді Пачовського, скарбником п. А. Ульванського. Крім сих членів організаційного повіткомітету є ще: пп. о. Маринович, о. Л. Верховський ч. св. В. В. Гусаковський, Фартух Федъ Музика, господар з Мацошина.

На першім своїм засіданні порівняв організації

засіданий комітет на внесок судії Пачовського покликати до життя поки що три секції: 1) секцію правної поради, якою найбільшою цілю є отворене в Жовкві повітової канцелярії. Головою її п. Пачовський, секретарем п. Гусаковський, 2) секцію грошеву, ціль її збирания потрібник фондів на потребу організації і секцій. Головою ІІ о. декан Університету, секретарем о. Баранік ч. св. В. В., скарбником п. Ульянський. При тім залишити треба, що в касі „Народного Дому“ в Жовкові отворено конто кн. № 677, на яку писано зібрану в часі повітової наради на по треби повіту суму 116 К. (14 К. оплачено дешу до трону) і рішено оподатувати членів нашої суспільності до висоти 2 К. місячно на по треби повіту, 3) секцію несения помочі жертвам війни. Головою її вибрано о. Ст. Білинського, секретарем п. Пачовському О. Мальчишину ч. св. В. В. перед тим що став на чолі комітету для евакуовання. По уконстатованню президії організації повітової удали ся до управителя ц. к. старостства в Жовкові і представивши се, в півтора дні конференції передискутували і предложили свої бажання в імені українського населення повіту.

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

„Пяткова система“.

На необхідану потребу удержання 25 українських шкіл на Волині, які супроти останніх подій тих дорожать і вакнійші для української справи, конечні як найкорінні і найобильніші жертви

БІЛІНСЬКИЙ Ізидор, Перемишль. К 100 (сто) зовсім за К 70. Дра Загайкевича Володимира, адвоката, тепер в Стрию, Feldgenrich, на довільну квоту — не меншу однак як 20 К. о. Гумецького Юліана в Гіжку, Головацького Теофіла Перемишль, Ярошевича Осипа Перемишль, Коморовського Івана Перемишль. — Надія Левицька Перемишль К 5 — Осип Гранківський, учитель в Монастирії ad Стрий 10 К (Ди.). Від п. Якова Тишовицького власт. Довголуки, Пігута управ. школи в Любичах, Паску упр. школи в Завадові, Івана Гаврина упр. школи в Корчині, о. Савицького в Стрию. — Іван Левицький в Телєтищах 20 К. — 10 К за себе в 10 кор. за Олішю Любичу: Веч. о. Адріана Леонтовича пароха в Телєтищах о. Антона Фолиса пароха в Любичі Князій, Осипу Гітадову уч. в Любичі Князій, управ. школи Гітадца тепер в Кракові L. R. 34, п. Анну Леонтовичеву ученичо в Любичі Князій. — др Василь Маковський Omund L. O.S. K. k. Вагацекенгер 10 К (Ди.), др Іван Шаповалський, др Лев Ганкевич, Лука Гарматій, Іван Бобовський і о. Дмитро Шуль всі в Гіжі. — Ярослава Фединська в Перегінська 5 К. Івану Зельську з Убина, Стефану Навроцьку в Відня, Зоню Гаванску в Мильтина, Евгенію Гарматісю в Відня, Онуфрію Височанського в Глинська. — Олюся Фединська з К. Люсю Бобикевичівну зі Львова. Рома Малішевського зі Львова, Богдана Чапельського зі Львова, Юрка Навроцького в Відня. — Уруса Фединська з К. Олеся Навроцького в Відня, Андріана Чапельського зі Львова, Юрка Шеванюка в Задвірі, Рома Грушевиця в Нагуяни. — Рома Фединський з корон: цільно Галю Абрисовську в Закопані. —

ОПОВІДКИ.

Второк, 13. марта 1917.

Наші греко-кат.: Владиславів. — рамо-кат. Кристині.

Завтра: греко-кат. Едокії — рамо-кат. Магдалини.

1 В справі стипендійного фонду Ім. Із. Франка. До статі д. В. Гнатюка, поміщеній в „Ділі“ ч. 58, п. „Стипендійний фонд Ім. Із. Франка“, слід додати, що я ще 29 мая 1916 р. зложив на сей фонд 500 кор. на книжечку „Земельного Гіологетичного Банку“, Коли Наук. Тов о. Іван Шевченка згадило ся тепер перейміти сей фонд у своїх зарядах, прошу передати йому Й мою жертву разом із процентами. Заєртаю при сім увагу, що із стипендійного фонду і на надмогильний пам'ятник відпинули по смерті поета Й інші хвости, між тим значніша жертва з Дрогобичини, що й було вказане в нашій пресі. Надежало б усі ті жертви передати тепер Наук. Тову Ім. Шевченка. — Данило Степані.

1 Основа для інвалідів У. С. С. організував Товариство „Макіївка“ в Новому Санчі. Уділ 10 К. Посерединичить в вишукуванні посад для інвалідів У. С. С. і приймає добровільні жертви на закуплення осель.

156/II 9-10

ВОІННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 11. марта.

ВІЙНА НА СХОДІ.

На східнім і південно-східнім фронтах не сталося як нічого особливого.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

Значніша діяльність артилерії і летунів тривала також і вчера, особливо в поодиноких відтінках фронту на Побережжю. Минулі ночі італійські летуни обкінули бомбами міста Тріест, Муджя, Ісола і Піренео.

Заступ. шефа ген. штабу Ф. Гаффер.

з НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 10. марта.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

В області перед нашими становищами на новому фронти над потоком Аїнкі вчера виникла значніша артилерійська боротьба, а коло Ірль сутинки піхоти, після яких відділі задніх сторож по приказу відступили на головні становища.

Між ріками Аїр і Олс французькі наступи виконані після нагального огня були без успіху.

В Шампані Французи вечером поновили свої наступи проти наших становищ на південній стіні гори 185 і обох сторонах ферми Шампань. Мимо введення непріятелем в бій значних сил і великої скількості муніції наступи кріваво відпирго.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

В обмежених відтінках хвильами відживала боєва діяльність.

На македонському фронти не було зміни.

Перший ген. кватирмайстер Людендорф.

АВСТРО УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 12. марта 1917.

ВІЙНА НА СХОДІ.

Нічого особливого.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

Проти височини Красу удержанували Італійці хвилево сильніший огонь. Нічі рано відпирго ворожий наступ перед Костанециєю. Наші летуни обкінули бомбами обоз коло Певне.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

Коло Бузі розбили наші патрулі ворожий відділ.

Заступ. шефа ген. штабу Ф. Гаффер.

з НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 12. марта 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Успішні атмосферичні відносини в богатих місцях фронту спричинили збільшену діяльність артилерії і летунів. Особливо сильний був огонь в області Аїнкі між Букою і Транслюбою, а значний в кількох відтінках Енні і в Шампані. На південь від Ріпон Французи нині рано наступили на частину наших становищ. Відпирго. Наслідком нападія наших летунів вороги втратили 16 літаків і два бальони, а від огня гармат один літак.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Серед оживленої в богатих місцях діяльності артилерії і серед сутинок перед становищами що не було значніших воєнних дій.

Македонський фронт: Між Орхідою і Преспою розіграли ся дрібні сутинки перед нашими лініями.

Перший ген. кватирмайстер Людендорф.

ГЛЯДАЮТЬ СЮДА!

Марія Обідниця, пошукавши свого мужа Матія Обідниця, з Української села, нині Станиславів — є адреса: Maria Obidnicka, Opatajvice n. Labem (Czechy). 174 Z-3

Оголошення.

Нові льоси Австро-Червоного Хреста мають бути добреї плями і кожній ліс мусить бути високоцінній в противу 40 літ. Головна відра 200 тисяч корон. Найближча тарифна 1. червня. Португальські льоси за готівку по 35 краєв. (політичн. і присилкою) враз в скліні і в групах по 5 льосів. Перша рата в скліні і початком 10 краєв. Друга рата по 6 кор. — Для багатих Schütz i Cie, Lьвів, пл. Маріївська 7.

Панічна володінча чисто зважом післянім гладить льоси на селі. Удале також почтіві французькі. Зголосення під „Українка“ до Адміністрації „Діла“.

1917. 3

**БЮРО АРХІТЕКТОНІЧНЕ
ВАСИЛЯ НАГІРНОГО**

у Львові, Ринок 36.

виготовляє плани на церкви і дому мешканці, як також оцинки воєнних шкід на будівлях.

116-6-7

ЦІЛІЙ СВІТ ПЕРВІДАШ

як умієш по німецькі говорити.

З книжки, яку видало Товариство „Просвіта“ п. з.

ПІДРУЧНИК ДО НАУКИ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

владив Ю. РУДНИЦЬКИЙ,

можна легко учити ся

говорити по німецькі.

Підручник сей надає ся так для початкуючих як і для тих, що вже учили ся або вже уміють де що по німецькі або хочуть учити других. У підручнику подано самі практичні лекції, так що вивчивши їх можна вже порозумівати ся в Німців у найочевідніших справах. В лекціях говорить ся про такі речі: сільське обійтє, рідня село, місто, барви, сільська хата, мішканс в істі, на торзі (про мясо, ярина, земліноди), господарські будинки і річки, ізди возом, ізди зелінницю, закупини в скліні, гостина, ведене господарки, (зима, весна, літо, осінь), побут у В дні, між ремісниками, при війску і т. п. Книжка обійтє 239 сторін друку. Подані відповідні граматики і до кожої лекції словарець.

Один прим. коштує 3 К 50 сот. брош., а оправлений в полотно з витисками 6 К 50 сот. На початку пересилку треба долучити 65 сот.

Висилає тільки за готівку:

Канцелярія Товариства „Просвіта“

Львів, ринок ч. 10.

V. C 3-7

Дуже важне!

Хто хоче без учителя зустріти ся по класах, має замовити собі сейчас украйнсько-німецький

САМОУЧОЧОК

укладу О. СОЛТИСА (3-е видання). Цяка 1 К 40 сот. в поштовою оплатою 1 К 50 сот. (10 штук) 3 К 80 сот. 25 шт. 30 К 80 сот. яко оплатено. Висаджає ся лише за готівку. Замовлення і гроши прошу прислати на адресу

А. ОКПІШ, Львів, вул. Каденська 4.

Увага! Сей Самоучок уложеній після запорубаного як способу науки! Важко і для учителя зустріти початків німецької мови, як також учеників практикуючих ся до вступних іспитів.

22-24-31

ЛЮБЛІН! — КОНТОРА ПІСЬМ. — в ЛЮБЛІНІ — Краківське Передмістя ч. 44

має всі украйнські чоловічі і видавництва:

Календар „Просвіти“ на рік 1917.

Пам'ткова книга С. В. У. рік 1917.

Календар „Русадка“ на рік 1917.

Стрілецький календар Альманах на рік 1917.

Молитви інн. — йї видавництва С. В. У.

Всі Редакції і видавництва просять ся, на

коти не суть на складі в канторі „Праця“ вислати до далішої перепродажі.

Кантора письм. „Праця“ Володимира Панявітського

у Любліні, Краківське Передмістя ч. 44.

172-2-3

3 друкарні „Діла“ Львів, Ринок ч. 30.